

Дробіняк О. А., Красновид В. Ю., Шляпкін Я.,
Квач Ю.

ПАРАЗИТИ БИЧКОВИХ РИБ (ACTINOPTERYGII: GOBIIDAE) СУХОГО ЛИМАНУ, ЧОРНЕ МОРЕ

¹Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова, м. Одеса, Україна,
drobnyashko@ukr.net, ²Одеський філіал Інституту біології південних морів,
НАН України, м. Одеса, Україна

Представники родини Gobiidae є одними з найбільш масових видів риб у прибережних біоценозах північно-західної частини Чорного моря і лиманах Причорномор'я. Гельмінти є одним з важливих компонентів водних біоценозів. Бичкові риби (родина Gobiidae) можуть бути як дефінітивними, так і проміжними та паратенічними хазяями паразитів, дорослі стадії яких заражають промислових риб, а також птахів і ссавців (людину включно) (Kvach, 2005). Сухий лиман являє собою зону з унікальними гідрохімічними умовами (Северо-западная часть..., 2006), однак дані щодо паразитів риб в цій водоймі дуже бідні. Досліджено тільки паразитів бичка цуцика *Proterorhinus marmoratus* Сухого лиману (Kvach, Oguz, 2009). Відомості про сучасний стан гельмінтофауни інших риб відсутні. Таким чином, вивчення паразитів бичкових, як найбільш поширених видів риб, в Сухому лимані є актуальним.

Знайдено 16 видів паразитів, з яких один вид мікроспоридій (*Microsporidia*), один вид моногенетичних сисунів (*Monogenea*), один вид цестод (*Cestoda*), дев'ять видів дигенетичних сисунів (*Digenea*), два види нематод (*Nematoda*), два види акантоцефалів (*Acanthocephala*). Найбільш багате компонентне у групування паразитів у бичка скельного *Ponticola eurycephalus* та лисуна мармурового *Pomatoschistus marmoratus*, найбідніше у бичка Пінчука *Ponticola cephalargoides* та бичка зеленчака *Zosterisessor ophiocephalus*. Більшість паразитів бичків Сухого лиману є солоноватоводними - 7 видів. З прісноводних знайдено лише метацеркарій

Diplosthomum spathaceum. П'ять видів паразитів є морськими, а один - *Cosmocephalus obvelatus* — евригалінний.

Світлова та електронна мікроскопія, ультраструктурний аналіз свідчать про відповідність мікроспоридій від бичкових риб з Сухого та Дністровського лиманів роду *Loma*, а не *Glugea*, як вказувалось за літературними даними (Овчаренко, 1985), вони належать до нового роду *Loma* sp. 1, який відрізняється від інших кількістю витків полярного філаменту.

Література

Овчаренко Н.А. К фауне и экологии микроспоридий рыб сем. Gobiidae низовьев Днепра, Днепро-Бугского и Березанского лиманов // Гидробиол. журн. - 1985. -Т.21, №4. -С. 103-108.

Северо-западная часть Черного моря: биология и экология / Зайцев Ю.П., Александров Б.Г., Миничева Г.Г., - К.: Наук. Думка, 2006. - 701 с.

Kvach Y. A comparative analysis of helminth faunas and infection of ten species of gobiid fishes (Actinopterygii: Gobiidae) from the North-Western Black Sea // Acta Ichthyol. Piscat. - 2005. - 35, №2. - P. 103-110.

Kvach Y., Oguz M.C. Communities of metazoan parasites of two fishes of *Proterorhinus* genus (Actinopterygii: Gobiidae) // Helminthol, - 2009.-46, №3. - P. 168-176.